

Motie “Gratis openbaar vervoer voor minima (Meedoen Pas)”

Armoedebeleid 2024-2028

De raad van de gemeente Aa en Hunze in vergadering bijeen op 13 juni 2024, inzake de vaststelling van het Armoedebeleid 2024-2028.

Constaterende dat:

- In onze gemeente een lichte stijging te zien is van inwoners die in langdurige armoede leven;
- Deze groep voor wat betreft vervoer voornamelijk is aangewezen op openbaar vervoer;
- Aa en Hunze geografisch gezien een grote gemeente is en kleine kernen steeds meer voorzieningen verliezen;
- Het niet kunnen betalen van openbaar vervoer een ernstig beletsel kan zijn voor het vervoer naar werk, school, medische voorzieningen, sport en cultuur en dergelijke;
- Daarmee de kansen op de arbeidsmarkt, de mogelijkheid om een opleiding te volgen en de deelname aan de samenleving worden verkleind;
- Hiermee het risico van generatiearmoede wordt vergroot en daarmee een belangrijke groep inwoners langdurig aangewezen blijft op inkomensondersteuning vanuit de gemeente.
- Het OV-bureau Groningen Drenthe inventariseert bij gemeenten of er belangstelling is voor de Meedoen Pas.

Overwegende dat:

- We diverse regelingen kennen voor inwoners met een inkomen beneden de 130%-norm;
- Het wenselijk is om ook de vervoersarmoede bij deze inwoners tegen te gaan;
- In enkele gemeenten in het Noorden zoals Hoge Land en Eemsdelta is gebleken dat de gratis verstrekking van openbaar vervoer op een zogenoemde “Meedoen Pas” succesvol kan zijn (zie toelichting);
- Daarbij in samenwerking met de openbaarvervoerbedrijven Arriva en Qbuzz gratis openbaar vervoer in de daluren wordt verstrekt aan volwassenen met een inkomen onder de 130%-norm en hun kinderen van 12 tot 18 jaar.
- De kosten van een dergelijke regeling deels terug kunnen komen uit een verminderd beroep op andere meer specifieke regelingen.
- Het beroep op andere regelingen mogelijk te koppelen is aan het tonen van de Meedoen Pas.

Verzoekt het college:

De mogelijkheid te onderzoeken tot het introduceren van een Meedoen-Pas in onze gemeente, die volwassenen met een inkomen onder de 130%-norm en hun kinderen van 12 tot 18 jaar, recht geeft op gratis openbaar vervoer in de regio in de daluren.

En gaat over tot de orde van de dag,

Fractie van PVDA

Frits Klein Langenhorst

Henk Santes

Patrick Petzinger.

Toelichting zie volgende blad.

Toelichting:

Doel

Het niet kunnen betalen van openbaar vervoer kan een ernstig beletsel zijn voor het vervoer naar werk, school, medische voorzieningen, sport en cultuur en dergelijke. Daarmee worden de kansen op de arbeidsmarkt, de mogelijkheid om een opleiding te volgen en de deelname aan de samenleving verkleind. Voor ouders met een laag inkomen is o.a. het bekostigen van vervoer voor hun kinderen moeilijk (grafiek blz.14).

Met de motie erkennen we het vervoersprobleem zoals minima dat ervaren en beogen we in het kader van het armoedebeleid daarvoor een oplossing te vinden. De Meedoen Pas is daartoe een te onderzoeken mogelijkheid.

Meedoen Pas.

De Meedoen Pas die uitgegeven wordt door Arriva en Qbuzz wordt door een groot aantal gemeenten in Nederland gebruikt om minima gratis te laten reizen met openbaar vervoer in de daluren. Er kan alleen op werkdagen niet mee gereisd worden tussen 6:30 uur en 9:00 uur. Het grootste deel van de dag kan er dus wel gratis op gereisd worden. De kaart geldt ook voor de HUB. Op de heenreis naar werk en school kan de kaart mogelijk geen oplossing bieden, maar het leidt desalniettemin tot een aanzienlijke reducering van reiskosten voor de gebruiker. In de gemeente Hoge Land maken 2100 mensen gebruik van de pas.

Uitgifte van de kaart is in handen van Arriva. In feite is de Meedoen Pas een product op een afzonderlijke OV-kaart. De gemeente bepaalt wie de Meedoen Pas krijgt en voor welke periode. Dat is afhankelijk van de gemeentelijke regeling waarvoor de kaart wordt uitgegeven. In beginsel is dat naar ons idee het voorzien in gratis OV in de regio door Arriva en Qbuzz voor volwassenen met een inkomen onder de 130%-norm en hun kinderen van 12 tot 18 jaar. Daarnaast zijn er mogelijk koppelkansen met andere regelingen die we kennen. Dat kaart kan ook voor een bepaald traject gelden. De regie voor het afgeven van de kaart ligt volledig bij de gemeente en er worden afgezien van het besluit tot toekenning geen persoonlijke gegevens uitgewisseld met de vervoersbedrijven.

Stapeling van financiële voorzieningen voor minima

Gratis OV voor minima is een generieke regeling voor inwoners met een inkomen onder de 130% norm. Dat is dus anders dan de specifieke kind-regelingen waar het meest gebruik van gemaakt wordt en de meer individuele regelingen. Het is ook te onderzoeken of het financiële effect van gratis OV, een steeds minder gebruikte regeling zoals de collectieve ziektekostenverzekering wellicht niet langer noodzakelijk maakt.

Kosten

De kosten van de kaart kunnen per gemeente verschillen. Deze zijn o.a. afhankelijk van het aantal gebruikers, geografisch bereik en het te verwachten totale gebruik. De prijs die de gemeente uiteindelijk betaalt is afhankelijk van onderhandelingen met de vervoersbedrijven.

Nader onderzoek zal moeten uitwijzen wat uiteindelijk de kosten zijn. Daarbij kunnen koppelkansen op - en effecten op de noodzaak van- andere regelingen betrokken worden.

Het OV-bureau Groningen Drenthe doet onderzoek zodat daarbij aangesloten kan worden.

Het is uiteindelijk te zijner tijd aan de raad om te besluiten of de benodigde financiële middelen vrijgemaakt worden voor invoering van de Meedoen Pas.

Neveneffecten

- De Meedoen Pas bevordert het verrichten van betaald werk en het volgen van opleiding waarvoor gereisd moet worden. Daarmee wordt de financiële zelfredzaamheid bevorderd en generatiearmoede tegengegaan. Dit kan ook op andere punten tot een vermindering van kosten voor de gemeente leiden.
- De Meedoen Pas bevordert het gebruik van OV in het algemeen en er rijden minder lege bussen.
- De Meedoen Pas kan schuldenproblematiek voorkomen als gevolg van het noodzakelijkerwijs aanhouden van een auto, waar dat financieel eigenlijk niet kan.